GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunátória.

Anuiu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

Nr. 49. Brasiovu 10 Iuliu 28 Iuniu **1869.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 7 Iuliu. (Examine.) In septeman'a acésta decurgu mereu examinile la gimnasiulu romanescu gr. or. de aici si Sambata se va tiené examinele de maturitate, cu care se pune fine anului scolasticu. Dumineca viitória se va serbá Te Deum, dupa care se va celebra festinulu inchiatoriu cu cetirea clasificatiuniloru. In gimnasiulu sasescu examinele se voru tiené catra finea lui Iuliu, fiinduca superintendentulu sasu vre a fi de facia dimpreuna cu comisiunea, care, compusa din barbati de scóla din tóte institutele sasesci, are insarcinarea a se convinge cu strictetia despre intregu progresulu, ce se face pentru natiunea si confesiunea loru in aceste scoli, precum si despre scaderile, cari ar' fi de suplinitu pentru viitoriu in vercе ramu de institutiuni séu arte impreunate cu ea. De altmintrelea atatu gimnasiulu romanu catu si celu sasescu remanu totu pe lunga terminulu inceperei si finirei cursului scolasticu cá si pana acum cu acelasiu planu si cu aceeasi ordine de invetiamentu cá si pana aici, din temeiu, ca pana candu vreunu opu de ordine nu e completu, mai perfectu si mai corespondietoriu scopului institutiunei, decatu celu de pana acum, nu se potu abate dela acesta cu scaderea progresului. —

In gimnasiulu rom. cat. cursulu examelora cá petutindeni in gimnasiele rom. cat. incepe in lun'a lui Iuliu si se termina pana in 1-a Augustu, reincependusе cursulu viitoriu numai in 1-a Octobre dupa ordinea cea nóua ministeriale pentru institutele media, care inca se primi de catra ordinariatele rom. cat. din tóta Ungari'a, dimpreuna cu limb'a maghiara administrativa. Acestu normativu „Gymnasiumi rendtartás és fedyelem“ etc. Ordinea gimnasiale si disciplin'a, s'a introdusu si in Transilvani'a la r. c. inca cu Nr. gub. 7921 din 16 Aprile, Nr. min. 6020 din 4 Aprile si Nr. ordinariatului r. c. 1251 din 26 Aprile. Se pare a fi unu extrasu in parte micutelu perfectibilu din proiectulu de organisatiune cu pré pucina abatere dela elu in esentí'a lui. — Despre resultatulu examiniloru vomu refera dupa decurgerea loru. —

Regimulu ungurescu provocá comun'a d'aici se se dechiare, cá ce vré a contribui pentru redicarea unei scoli reali superiori si respunsulu e, ca da locu si lemne pentru didire si 150 lemne focali. — Sasii redica scóla agronomica, la care se va arunca contribuire preste pamenturi si se dau 40 jugure de pamentu comasatu in arenda eftina. — Vomu sustiené cu contribuirile nóstre scoli in cari junimea si limb'a romana — dupa usi. — Avemu volnicia se ne cultivamu junimea, cum vomu vré, cu midiuloócle nóstre, dela ceea ce nu ne póte impedecá nici chantatarulu. —

Une reflexiuni private.

Program'a pentru adunarea generale a „Asociatiunei romane transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu“ dimpreuna cu convocarea ei pe 10 Aug. c. n. la Siomcut'a publicata in Nr. tr. ne maresce mesur'a dorintieloru si a sperantieloru, ca in an. viitoriu vomu vedé insirate in ele si siedintiele sectiuniloru pentru diversi rami de cultur'a poporului romanu, cari se proiectasera fara a esi la viétia pana astadi. § 2 din statute: „Scopulu asociatiunei e inaintarea literaturei romane si „cultur'a poporului romanu in deosebitele ramuri“, séu specialitati, are base deajunsu pentru ramurirea asociatiunei in atatea sectiuni, cati rami de cultura se afla de lipsa neaperata pentru cultur'a poporului romanu.

Specialitatile séu ramii pretindu dara neaperatu si ramurirea asociatiunei in mai multe sectiuni cu activitate speciale pentru fiacare ramu de cultura, cu atatu mai vertosu, ca-ce prin impartirea activitatii membriloru la inaintarea culturei poporului in mai multe specialitati, s'ar castiga mai multe si mai ne'mpartite poteri pentru fiacare ramu de cultur'a poporului si inaintarea ei ar' deveni mai rapede si mai intinsa preste totu poporulu.

Adunarea generale din Siomcut'a ne va implini cea mai urgenta si cea mai insetata dorintia pentru inaintarea si mai intetit'a latire a culturei poporului romanu, déca pe basea § 2 susucitatu si in potérea § 23 lit. c) indata la alegerea comisiuniloru indatinate va vota si pentru alegerea unei comisiuni, cu insarcinarea, cá in potérea numitiloru §§ se proiecteze deodata impartirea tuturoru membriloru asociatiunei, ce se voru afla presenti, in atate sectiuni, cati rami de cultura facu de lipsa poporului romanu, lasanduse usia la intrare in vercare sectiune orcarura din cei absenti, cari voru vre cá membri ai asociatiunei a se alipi si a conlucrá in cutare ramu de specialitatea cunoscientieloru sale. In capulu fiacarui ramu séu divisiune se se asiedie ex offo prin asociatiune cate unu membru din cei 12 ai comitetului, care cá presiedietoriu s'o conduca preste totu anulu, conlucrandu in cointielegere si cu ajutoriu imprumutatu pentru cultur'a poporului in specialitatea aceea preste totu si petutindenea, ér' despre resultate va referi cá membru alu comitetului asociatiunei din timpu in timpu la adunarile lunari si an. — In potérea § 24 déca se va afla neaperatu s'ar poté si specifica datoriele sectiuniloru prin adausu la statute de atatea instructiuni, cate sectiuni voru fi, ori numai prin una ordine interióre de lucrari. —

Asemeni sectiuni pentru cultur'a poporului afara de cea filologica, cu care se facuse inceputu, se afla absolute necesarie:

a) Una pentru latirea cunoscientieloru agronomice si economice mai rationate intre poporu, care inainte de tóte se lucre pentru cá invetiatoriulu din fiacare comuna romanésca se invetia in vacantii si agronomi'a practica, cá se póta propune in scóle si se midiulocésca, cá invetiatorii pe viitoriu se fia bine iniciati si in agronomia. Sibiiulu, Blasiulu si Nasendulu, ar' poté inlesni succesele acestei sectiuni adaugundu deocamdata cate unu profesoru de agronomia pela institutele pedagogice etc.

b) Pe gutiulu Brasioveniloru se se arunce obiegamintea de a ajutá succesele sectiunei comerciale si c) industriarie prin redicarea unei scóle reali si comerciali ajutorindu-o tóta sectiunea la acésta si conlucrandu cu totii, pentru inlesnirea asiadiarei la mesurii si negotiu prin tóte orasiele.

d) Una sectiune pentru latirea cunoscientieloru juridice prin conlucrarea la redicarea unei academii romane de drepturi, miscandu tóta pétr'a pentru catu mai curund'a ei inflintiare cu puteri intrunite.

e) Una sectiune pentru inlesnirea tiparirei cartiloru poporale cu pretiu catu se póte mai usioru, ceea ce lesne s'ar poté face si prin subscriptiuni pana la esirea speseloru tiparirei s. a. mai multo, sectiuni: istorica, matematica, geologica etc. etc.

Resultatulu esteruflu de sectiuni, de va fi si mai micu, cu timpu elu se va totu mai mari si consolida, si emulandu intre sene, ajutate si de matrea reuniune, ne voru frementa cu mai mare succesu in intregitatea actiunei loru, fiinduca se va castiga prin ele si aplecare mai mare la sacrificia pentru ramii predilectiuniloru, la a caroru cultivare se afla orecum engasati si cu ambitiunea si cu interesulu. — Aceste numai cá nesce doriri si opiniuni private ale Red. —

Domnulu meu!

Domni'a Ta scii, ca in Martiu alu anului 1868, candu am inchiaiatu polemi'a cu „K. Közl.“, am dechiaratu, cumca in patri'a mea imi e preste potintia de a mai lua parte la discusiuni de natura politica. De atunci am mai publicatu cate ceva inca numai pre catu au tienutu procesele trase de peru din caus'a pronunciamentului dela Blasiu. De optu luni incóce nu am mai scrisu nimicu de natura politica in nici unulu din diariale romanesci, nici in patria, nici afara din patria, nici subscrisu, nici anonimu, adica precum este anonima intrég'a publicitate politica in Europ'a, cu singura escepti'une de unele tieri, in care se mai inbuiba despotismulu, spionagiulu si spiritulu de inquisitiune, carele poruncesce publicistiloru si corespondentiloru, cá se se subscria cu numele intregu. Era déca se voru fi adandu unii ómeni alu caroru modu de scriere semena cu alu meu, acésta impregiurare nu mi se póte imputa mie. Eu inse dau voia tuturoru redactiuniloru romanesci, catra care me voiu fi adresatu vreodata cu ori-si-ce scriere, cá se anunésca in faci'a publicului toti articlii cati ii voru fi primitu dela mine*).

In catu pentru inemicii mei personali ii rogu inca odata, cá se fia prea siguri, ca m'am tienutu si me voiu tienea in totu restulu vietiei mele strinsu de parol'a ce le-am datu in Decembre 1866: odata pentru totudéuna. Le ceru ertare, déca cumva ii voiu fi vatamatu vreodata inainte de 1866, amestecandu persón'a cu caus'a, precum facu dumealoru; ii rogu inse, cá densii inca se se lase inceai de cugetulu de a'si resbuna pana in a trei'a generatiune; se-si resbune adica numai de mine, nu si de ai mei.

Rogandume, cá se dai ospitalitate acestoru linii in Gazet'a, in care lucrasem si eu in cursu de treidieci de ani, suntu s. c. l.**)

G. Baritiu.

Protocolu din 8 Iuniu 1869

luatu in resiedinti'a vicariale asupra concluseloru conferintiei intielegintiei romane gr. cat. din districtulu Fagarasiului convocata din partea rsm. vicariu Ioane Antonelli in urm'a circularului metropolitanu emisu in 17 Maiu 1869 Nr. 705.

Adunanduse intielegintí'a romana in diu'a susu citata in resiedinti'a vicariala, rsm. d. vicariu face

*) Catu privesce Redactiunea „Gazetei Transilvaniei“; apoi ea nu ascunde adeverulu, ca tocma se implinesce anulu, de candu in colónele ei nu s'a tramisu spre publicare nimica nici suptu timpulu procesului pronunciamentalisticu. — R.

**) Bucurosu totudéun'a si in alte cause mai pucinu intristatórie, decum e trasaritóri'a indiscretia, care a fostu destoinica a provocá din prepusu reutatiosu inca si asia cova. — Ne aducemu aminte de unu articulu din „Trompet'a Carpatiloru“ despre machinele, prin a caroru ajutoru ajunsesera bulgarii a deveni sclavii turciloru. Lu vomu publica si noi. — R.

cunoscutu obiectulu desbaterilloru pre bas'a susu citatului circulariu, si deschide siedinti'a.

Intieleginti'a, dupa o desbatere seriósa se dechiara in urmatoriulu modu.

Dupa cum se vede atatu din circulariulu susu citatu metropolitanu, catu si din statutulu preliminariu alu episcopiloru rom. cat., la compunerea acestui statutu pentru organisarea congresului autonomicu alu beseric'ei romano-catolice, beseric'a rom. gr. cat. s'au ignoratu cu totulu, pentruca amintitulu statutu preliminariu arata deplinu, ca la compunerea aceluiasi archiereii beserici gr. cat. n'au luatu parte, prin urmare beseric'a nóstra s'au tractatu cá unu apendice, era nu cá beserica coordinata.

Conferinti'a vede in acestu congresu autonomicu alu rom. cat., perdere nu castigu, pentruca pré usioru se póte intempla, cá acela in maioritatea sa precumpanitória rom. cat. se decida, cá si fondurile nóstre se se confunde cu ale rom. cat. si se se administreze impreuna.

Prin acésta in locu de a castigá ceva amu perde, de si nu póte in respectu materiale, dara in respectu autonomicu la totu casulu, dandu noi insine ocasiune, cá se se amestece altii in afacerile interne ale beserice nóstre.

De acésta trebuie se ne tememu cu atata mai tare, pentruca romano-catolicii Ungariei s'au dechiaratu de maghiari dupa nationalitate, si primira limb'a maghiara cá limba a administratiunei loru interna si externa.

La acésta intemplare averea, si preste totu afacerile interne ale beserice gr. cat. ar' cadé in grati'a maghiarismului s'au in dispusetiunea maioritatei rom. cat., si astfeliu ni s'ar' luá midilócele de a ne sustiené nationalitatea pe terenulu bisericii, care ne-a mai remasu.

Dar' abstragundu dela tóte acestea conferintia:

Avendu in vedere, ca beseric'a gr. cat. este autonóma, are ritulu si constitutiunea ei independente, si numai singura in cele 4 puncte dogmatice este unita cu beseric'a Romei;

Avendu in vedere, ca cea mai mica abatere dela acésta autonomia si suferirea amestecului ori-carei alte beserice ori confesiuni in afacerile beserice nóstre ar' fi o vatamare a canóneloru ei;

Avendu in vedere, ca acést'a autonomia constitutionale a pronunciatuo de nou sinodulu archidiecesanu din Blasiu in 11 Augustu 1868, dechiaranduse totuodata *a nu suferi nici o ingerentia straina in afacerile bisericii gr. catolice*;

Avendu in vedere nenumeratele incercari de amestecu strainu in afacerile nóstre bisericesci, ce la timpulu seu au instrainatu multi credintiosi;

Avendu in vedere, ca autonomi'a bisericii nu se póte expune pentru nesce prospecte de interese materiali, fire-ar' acelea chiaru si secure, in fine

Avendu in vedere, ca in afaceri atatu de momentóse, precum este si cea presenta, numai singuru sinodulu archidiecesanu este competente a decide:

Se dechiara, ca ea sub nici unu pretiu nu voliesce cá se se aléga si se se tramita deputati si din partea bisericii gr. cat. la congresulu pentru organisarea statului autonomicu alu bisericii rom. cat. din Bud'a-Pest'a; fara róga pe Excel. Sa parintele metropolitu, cá se conchiame mai antaiu congresu diecesanu, si inca catu mai curendu, ca-ci numai acésta ne póte apera de curse si resfira temerile, ce ne au insufiatu provocarea episcopatului catolicu.

Cu acésta protocolulu s'au inchiatu si subscrisu.

Blasiu 2 Iuliu 1869.

M. St. D. Redactoru!

Fiii natiunei nóstre au cea mai santa detorintia de asi arátá stim'a si veneratiunea, ce o nutrescu facia cu acei barbati mari, cari -si sacrifica viéti'a si averea pentru a ajuta regenerarea scumpei nóstre natiuni, carea dupa o érna grea de mai multi seculi incepe si ea a se ivi si a luci pre orisonulu Europei. Din asta causa mi liau libertate a ve rogá, cá se dati publicitatiei urmatori'a:

Multiumita publica.

Subscrisulu aduce multiumita publica domnului profesoru Ioane M. Moldovanu pentru ajutoriulu de 20 fl. v. a., cari i amu primitu in culmea miseriei. —

G. Dragosiu, maturisantu.

Dela diet'a Ungariei.

In siedinti'a din 1-a Iuliu se continua desbaterea generala si dintre romani inca vorbi deputatului I. Cucu, ér' in siedinti'a din 3 Iuliu deputatulu Dr. Hodosiu, vorbira si sasii totu cu opositiunea afara de Dr. Lindner, care tienú cu maioritatea. In fine se dede cuventulu ministrului de justitia Horváth, care vorbi pentru proiectu cu atata focu si iritatiune, incatu se ingalbeni aprópe de a ameti. Vukovics cere cuventu la una oserbatiune personale, anumitu pentru a respinge imputatiunile ce le facú ministru Horváth facia cu stang'a. Presiedintele Gajzágo dechiara, ca desbaterea e inchiata si numai referentulu mai are cuventu. Vukovics urgitéza ajutatu de strigatele stangei; succede o scena, care nu se mai pomeni pana acum nici in dietele ungaresci de pana acum. Amenintiari cu redicarea pumniloru, schimosiri de fecie contrase in trasuri de turbare, strigate nedumerite in contra presiedintelui si a dreptei; maioritatea inca ajutá la marirea spectacului, in fine sal'a intréga resuná de racnituri selbatice. Presiedintele nu afla nici o ascultare si nici unu respectu; 20 de minute dura acestu spectaculu ne mai pomenitu si presiedintele desperandu a puté compune valurile acestea nedumerite ale patimeloru, trecute in desfrenu, inchise siedinti'a. Dupa siedintia o extraordinaria ferbere intre deputati, ministrulu de justitia nu mai vre a purta portofoliulu, partit'a lui Deák in conferintia rennoi viscolele cu alte desbateri. In 7 tandem se facú votisare si se primi proiectulu cá base la desbaterea speciala cu 203 in contra la 156 voturi. — Publicamu mai incolo dupa „Fed.“:

Cuventarea d. Dr. Hodosiu

tienuta in siedinti'a din 3 Iuliu 1869.

On. camera! (s'audimu, absta). Cine nu scie alta decatu a strigá, ca absta, acel'a placa absté; eu nu abstau (aprobari in stanga, s'audimu).

Domniloru, eu votezu in contra proiectului de lege despre exercitarea potestatiei judecatoresci, care este acuma in discutiune; eu acestu proiectu de lege nu lu potu primí de basa la desbaterea speciale. Ve voiu spune motivele mele (s'audimu). Eu inca, precum a disu on. deputatu dn. Mihaiu Horváth, mai multu me voiu margini a motivá votulu meu decatu a tiene cuventare lunga.

In contra despartirei justitiei de administratiune, asia credu dloru, ca nime nu póte avé nici o escepitune; asia este acést'a in totu loculu, in tóte statele bine organisate, asia trebe se fia acést'a si la noi; ratiunea sanetósa, politic'a buna, exactitatea si rapiditatea administratiunei si a *justitiei — tóte deasemene o cern. Dar' in municipiele nóstre cum se potea desparti aceste dóue sisteme un'a de alt'a, candu inca nici pentru cea-lalta nu este determinata asia dicundu sfer'a de activitate, cerculu de estensiune? Era acést'a numai atunci s'ar' puté determiná déca proiectele de lege pentru amendóue sistemele s'ar' fi pusu deodata inainintea nóstra.*

Si chiaru pentru acesa dloru, eu nu primescu proiectulu de lege ce este in discusiune, pentruca eu organisarea judeciloru séu a tribunaleloru de prim'a instantia o tienu de nedespartita de organisarea administratiunei in municipie, prin urmare eu deslegarea acestoru organisari numai asia mi-o potu intipuí, ca va duce la scopu, déca acesa pentru ambe sistemele se va face impreuna si deodata — déca cumva nu vremu stirbarea institutiunei si a autonomiei municipali. Candu vremu, dloru, se incepemu a reformá institutiunea, guvernarea autonomica a *municipieloru*, atunci se nu facemu inceputulu cu negatiunea acestei institutiuni; atunci se o reformamu in totalitatea, in intregulu ei, ér' nu numai in parti, in fragmente; si se o reformamu dloru, totudéun'a si pretutindene, si numai pre basea democratica (aprobari in stanga). Candu vomu organisá administratiunea in municipia, atunci si numai atunci potemu si trebe se organisamu si justitii'a séu tribunalele de prim'a instantia, déca vremu ca aceste dóue puteri ale institutiunei municipali, cari in multe privintie stau in legatura un'a cu alt'a, se fia uniforme, se fia durabile (asia este, aprobari in stanga).

Dar' nu potu primí dloru, proiectulu de lege nici pentru acesa: a) pentru ca acel'a iea de basa denumirea si nu libér'a alegere a judecatoriloru; b) pentruca acel'a este menitu contra desvoltarei nationali a natiuniloru nemaghiare din patria, si impedeca liber'a intrebuintiare a limbeloru acestor'a; si ca pentruca acel'a isoléza cu totulu de lume pre judecatori, i desparte dela viéti'a sociale si de catra toti cealalti cetatiani ai patriei; creaze din ei o casta separata, o casta asia dicundu popésca; cá, precum popii in secliі trecuti numai singuri si separati cu totulu de lume au judecatu despre averea si persón'a cetatianiloru, fara cá se o i cunósca pre acestia, asia acum, judecatorii numiti dupa acestu proiectu de lege isolati de cealalti cetatiani se judece asupr'a persónei si averei acestor'a, fara cá se i cunósca macaru si cá si candu acestia ar' fi nesce fiintie aduse din alta lume si nici decum fiintie asemeni judecatoriloru (aprobari in stanga.)

Eu dloru suntu pentru principiulu de libera alegere si nici decum pentru principiulu de denumire, care din urma, dupa mine, nici nu este principiu, ci o sila de oportunitate; o sila de oportunitate acelo unde poporulu inca nu este destulu de cultivatu pentru a se folosí cu dreptulu de alegere. Fundamentulu a orice statu democraticu este singuru dreptulu de alegere; si poporulu trebe cultivatu la exercitarea acestui dreptu; elu se cultiva la acest'a nu prin denumiri de deregatori, ci chiaru prin continu'a exercitare a dreptului de alegere. Denumirea timpesce, aviilesce pe poporu, pentruca la lipsesce dela cea mai naturale, cea mai legale si mai buna ocasiune de a poté participá si elu prin alegeri la viéti'a publica de statu; lu lipsesce dela unu dreptu, care prin suveranitatea sa numai lui i compete (aprobari in stang'a).

Déca o ratiunatu si legalu, déca o axioma constitutionale cá poporulu se participe la crearea legiloru prin liber'a alegere a deputatiloru sei, apoi o ratiunalu si legalu si trebe se fia axioma constitutionale, ca acelasi poporu prin alegere libera a deregatoriloru sei se participe si la executarea legiloru; pentruca poporulu e sorgintea a tóte potestatile publice de statu (vie aprobari in stang'a). Elu -si alege principele cu dreptu de ereditate, séu pe viétia séu pe timpu determinatu; elu si alege corpulu legislativu; elu se-si aléga si deregatorii (repetite aprobari in stang'a). Nu e idea nóua ast'a dloru, s'a exercitatu si se exercita inca la noi, s'a practicatu cá si in alte staturi; ci liber'a alegere a deregatoriloru, dupa principiele moderne ale democratiei, vreu se o introduca, se o realisezе inca si acolo, inca si in acele staturi, unde ca nu existe séu n'a existatu nici odata (asia este). In Transilvani'a, cá se nu vorbescu de Ungari'a propria, *in* Transilvani'a dloru, scimu ca oficiele asia numite diplomatice séu cardinali se supliniau prin alegere, si alegerea se facea prin dieta. Art. XI de lege dela anulu 1791 din Transilvani'a dice: „Objecta dietae sunt . . . electio et praesentatio Statuum ad officia diplomatica.“ Era pasagiulu din art. XX din acecasi lege referitoriu la acestu dreptu de alegere, suna: „Sua Majestate sacratissima J u s — asia dar' dreptulu — liberae Electionis, quod Statibus ad restaurationem cardinalium in regno officiorum, juxta diploma divi imperatoris Leopoldi I. et subsequntas mutuo Principes et Statuum consensu, usuque stabilitas constitutiones competit, benigne recognoscente, elementer annuere dignata est, ut ad ejusmodi officia diplomatica quoties vacantia se exeruerit, hac per regium Gubernium Suae Majestati ex incumbentia officii statim relata, cum altissimo annuto Status regni ad electionem comitiis celebrandis procedere possint.“

Precum vedemu, acestu dreptu de alegere l'a recunoscutu insa-si diploma Leopoldina, pe care art. II din legea transilvana dela an. 1791 o numesce: „radicale conventionis inter divum Leopoldum I. et principatum Transilvaniae sponte initae instrumentum“. Era pasagiulu din diplom'a Leopoldina, referitoriu la acestu dreptu de alegere, si din care se póte vedé, cari eran acele oficie diplomatice séu cardinali, suna: „clementissime largimur, ut Gubernatoris, subtullitiae Transsylvanicae Generalis, Cancellarii, intimi consiliariatus et protonotariatus candidatos, si quando similia munera resarcienda venerint Nobis ad confirmandum praesentent; ut tanto tranquillior diversarum nationum status persistat, periculosae machinationes aut ambitus exulent atque omnium animis concordi desiderio salus publica, pro optimo regiminis fine in quem colliment universi, haereat radicata.“ Asiadar' pacea intre diversele natiuni, departarea machinatiunilor periculóse, salutea publica — reclamau aceste alegeri.

(Va urmá.)

Bulgarii.

Ajunsi domni ai peninsulei Balcaniloru, osmanlii nu se gandira de locu se transforme constitutiunea interióre a tieriloru cucerite. Ei se multiamira a se pune pre de asupra acestor'a si a exige dela densele imposite. Dupa ce au desarmatu pre invinsi nu si-au batutu capulu mai de locu cá se i organiseze. In acelu timpu de desolare, de rivna crestina, rivna indoita inca prin mergerea triumfatória a islamismului, popórele se refugiasera pre langa beserice. Potificii ajunsesera tutori ai loru timporali, precum s'a vediutu la Rom'a, pre timpulu invasiunei hunilor. Cu acesti tutori

deci le veni notedu turciloru se se arangeze. Erá fórte naturale cá unu poporu, la care autoritatea religiósa erá autoritatea prin excelentia, se considere asemene pre preotii crestini cá pre representantii legali ai populatiuniloru crestine: intr'altu feliu fiindu acestia nisce representanti desarmati, autoritatea loru semená pentru invingatori o garantia a linistii si a docilitatii invinsiloru. Turci dara tractara cu acesti capi religiosi, si acestia ajunsera, fiacare in comunitatea sa, cá locotenentii Sublimei Porti.

Afara de acést'a trebuie se insemnamu unu faptu fórte importante si care facú se se mai mareasca inca acésta autoritate a episcopiloru. Afara de bulgari, fia ce confesiune religiósa corespunde la o nationalitate particularia. Astfeliu, ritulu armenescu representá nationalitatea armenésca; ritulu grecu, nationalitatea gréca; ritulu jidovesca, nationalitatea jidovésca. Poporalu fiacarei comunitati se afla dara alaturatu de pastorulu seu prin indoit'a legatura a religiunei si a nationalitatii: a se fi pusu improtiv'a acestui pastoru, a'lu fi acusatu naintea Sublimei Porti, ar' fi fostu a tradá deodata pre Dumnedieulu seu si pre natiunea sa.

Turcii, acordandu popóreloru cucerite autonomi'a religiósa, le octroiá, prin acést'a chiaru, o autonomia nationale realmente intinsa. Acést'a e titlulu la simpati'a ómenirei, care da astadi causei turce o mare fortia morale, si o binefacere pre care popórele supuse guvernului turcescu trebuie se i o platésca prin fidelitate si devotamentu.

Numai astfeliu nationalitatile cucerite de catra fii lui Erthogrulu au traitu pana in dilele nóstre preservati de injuriele timpului si de impregiurari prin ide'a religiósa, de care fura acoperiti. Capii religiosi pusi spre dirigerea loru fusera in generale ómeni, cari au sciutu se se identifice cu interesele si aspiratiunile popóreloru loru; acesti'a aparu in epoc'a nóstra vivanti, plini de viitoriu, mai proprii decatu se crede la vieti'a publica.

Nu este dara nimic'a de miratu, déca bulgarii manifestéza astadi regrete amare, ca-ci au fostu exclusi din acésta binefacatória ordine de lucruri, si déca -si marginescu ambitiunea loru de a fi admisi intr'ens'a.

Cum s'a produsu acésta excludere in privinti'a celui mai numerosu dintre popórele supuse osmaniloru, a aceluia pre care erau datori se lu menageze intr'unu chipu cu totulu speciale din caus'a rasei sale si a situatiunei sale geografice?

Amu vediutu cum autonomi'a religiósa acordata de catra cuceritori invinsiloru greci, armeni si jidovi, a devenitu deodata si autonomia nationale, gratia identitatii numelui religiosu si a numelui nationale ale acestor'a. Inse, pentru bulgari nu este de locu astfeliu, ca-ci, bulgarii cá natiune, tienu prin relegiune de ortodoxi'a gréca, care a absorbitu nationalitatea loru separata. Deci, capii cei mai abili, cei mai influenti, cei mai aparenti ai acestei ortodoxie, erau episcopii greci din Constantinopole si cu densii tractara Sultanii. Punendu man'a pre beratulu, care li punea in capulu ortodoxiloru supusi ai imperiului, isi insusira pucinu cate pucinu supremati'a religiósa, si prin urmare o mare parte de autoritate politica asupra natiuniloru slave si si asupra altoru popóre de confesinea loru.

Dicemu pucinu cate pucinu, ca-ci atat'a mai lipsiea cá bulgarii se fi lasatu a se cuprinde deodata, fara resistentia, de catra greci. Deosebirile intre cele doue nationalitati erau prea numerése si fórte profunde. Pana la sosirea turciloru, bulgarii si grecii nu se intelnisera decatu cu ferulu in mana.

Altuinteri bulgarii gasieau titlurile autonomiei loru religióse in legile ce pana astadi suntu recunoscuto de catra beseric'a ortodoxa. Canonulu alu **34**-lea apostolicu decreta, ca fiacare natiune va trebui se-si aiba capulu seu religiosu luatu din sinulu seu propriu.

Canonulu alu **8**-lea alu celui de alu treilea conciliu ecumeicu dice: „Este cu dinadinsulu opritu oricarui episcopu a se amestecá in afacerile unei alte beserice; déca unu episcopu a comisu in sensulu acest'a o usurpatiune séu o impietate, este silitu se se lapede de dens'a.“

In virtutea acestoru principia vedemu noi inca si astadi beseric'a ortodoxa divisata in mai multe beserice nearendu intre ele alta legatura decatu comunitatea dogmei. Chiaru in sinulu imperiului traiescu vieti'a autonóma, pre care au posedat'o de la nascerea loru, patriarchiele Alexandriei, Antiochiei, Ierusalimului si Cyprului. In dilele nóstre chiaru amu vediutu pre patriarchulu Constantinopolei recunoscundu independenti'a besericei regatului Greciei. Si se se observe aici, ca nici odata fanarulu nu incerca se subjuge beserícele independenti, de nationalitate gréca. Acest'a e unulu din faptele numeróse, cari probéza, ca punendu man'a pre beserícele bulgare, lucrá cu scopuri de politica puru laica si timporale, si violá astfeliu in cunoscintia de causa canónele si traditiunile, alu caror'a se proclama celu mai severu paditoriu.

Acésta organisare beserícésca erá fórte din vechime, fórte cu soliditate asiediata printre bulgari, fórte conformu cu genialu loru nationale, fórte departata de tintirile ambitióse ale fanarului, pentru cá patriarchii greci, inca aplecati candu intr'o parte candu intr'alt'a sub sulfarea victoriei mahomedane, se o póta denaturá fara mare cheltuiéla de intrige si de timpu. Episcopii bulgari pastrara multu timpu inca autonomi'a loru. Patriarchatulu bulgaru din Tirnov'a nu fuse abolitu decatu in secululu XVI; acel'a din Ipek si celu din Ochrid'a nu fusera resturnate si abolite de catra patriarchulu grecu Samuel decatu sub domni'a lui Mustafa II. in 1765, dupa ce a duratu mai multu de doisprediece seculi.

Pana la acésta epoca din urma grecii nu-si perdusera timpulu. Abili, insinuitori, se facusera indispensabili invingatorului, si déca numele lorn nu figurá pre frontitii'a statului, influenti'a loru secreta erá mare. Fanarulu deveni o putere, o pepiniera de hospodari, de dragomani, de consiliari mai multu séu mai pucinu recunoscuti ai Portii, si pucinu cate pucinu, ide'a de a respandi otomaniloru prin politica si violenia acea ce ei luasera cu spad'a, se stabili intre capii greci. **In** acestu scopu ei hotarira se incorporeze beserie'a bulgara in beserie'a gréca, se faca a disparé cu totulu poporulu bulgaru amestecandu-lu cu poporulu grecu, si se faca astfeliu elementulu elenicu atatu de masivu, pre catu este activu si intreprindietoriu. Bulgarii risipiti pre campiele loru si pre muntii loru, apesati de catra Bey, orbiti prin ignorantia, prapaditi de miseria, trebuira cu vremea se si plece capulu si se devina in tóta puterea cuventului nisce raiale date in arenda vameniloru fanarului. Patriarchatulu si metropolele grecesci ajunsera o pompa sorbitóre necontenitu, ocupata slel Bulgari'a de totu ceea ce avea ca nobletia, inteligentia si bogatia: O emigratiune permanenta se stabili sustragundu natiunei nu poporulu ignorantu si seracu, ci individualitatile cele mai bine dotate sub reportulu morale si fisicu, si elementele vivace ale Bulgariei mersera se imbogatiésca elenismulu, valachismulu si serbismulu. Ce altu resultatu putea se aiba negarea tuturoru drepturiloru ómenesci catra bulgari? Franci'a plange inca, ca a perdutu cinci sute de mii dintre cei mai buni copii ai ei prin revocarea edictului din Nantes; candu se va consolá óre Bulgari'a, ca a perdutu in cinci seculi de douedieci de oriatat'a catu a perdutu Franci'a intr'o di? Dumnedieu scie; inse plag'a facuta natiunei prin lung'a nesocotire a drepturiloru sale cele mai elementare este astadi deschisa intr'unu chipu spaimantatoriu si desertulu se intinde totu atat'a preste vieti'a sa morale cá preste campurile sale.

Notati bine dat'a acestei victorie grece, ca-ci de siguru din momentulu acest'a planurile Rusiei se desemna definitiru, Rusi'a isi trage linii'a ce urmaresce fara pregetu in politic'a sa orientale. Este epoc'a victorieloru generaliloru Catharinei II. Dela acésta data incepe intre Rusi'a si elementulu grecu o aliantia, din care Turci'a culege pre fia-ce di mai cu abundantia fructele.

Este de miratu a vedé la ce intrebuintiare ambii aliati au facutu se serve nenorocit'a Bulgaria. Cea mai d'antaiu grija a patriarchiei, dup'a victori'a sa, fù se condamne, se urmaresca, se rapésca séu se cumpere si se ardia cartile de liturgia si seculare scrise in limb'a bulgara. Se decise, ca ortodoxi'a si elenismulu nu erau decatu unulu si acelasi lucru si ca erá ereticu acel'a, care nu laudá pre Dumnedieu in dialectulu fanariotu. Bulgarii cu tóte acestea refusara, pre unde putura, cartile grecesci ce li se tramitea dela patriarchia: erá cu totulu naturale, nu intielegeau greceasce. Ce facura atunci patriarchii? Le pregati, prin traficanti greci, carti de liturgia imprimate in rusesce. In acelasi timpu candu isi faceau din acésta tramitere unu meritu inaintea guvernului din St. Petersburg, inaintea Subl. Portii ei **acusau** pre bulgari de insubordinatiune si de veleitati de independentia nationale. Este de insemnatu, ca cu tóta setea sa de castigu patriarchi'a nu puse se se imprime niciodata carti de liturgia in bulgaresce, ceea ce i ar' dá unu venitu destulu de insemnatu avendu o imprimeria a ei. Bulgarii suntu deci indatorati se cumpere carti rusesci: o biblioteca beserícésca li costa dela patru la cinci mii lei, in locu de o miie lei ce ar' costá acéea, care s'ar imprimá la fanaru. Acésta singularia desinteresare din partea patriarchiei confirma asertiunea acelor'a, cari dicu, ca intre acést'a si guvernulu rusescu s'a inchiaiatu unu arangementu, in temeiulu caruia relegiunea nu trebuie presentata bulgariloru decatu in carti rusesci. Acestu bietu poporu se obicinuesce a confundá ide'a czarului cu aceea a religiunei. (Va urmá.)

Cronica esterna.

Parisu 2 Iuliu 1869.

Mai naiute de ce mi-asiu permite a ve comunica evenimente mai prospete, credu, ca ve va interesa a audi ceva mai deaprope despre castrele dela Chalons: In dilele trecute le a visitatu insusi imperatoriulu. A petrecutu acolo mai multe dile. Ocupatiunea M. S. de predilectiune in decursulu petrecerei in castre a fostu: Impartasirea cuvinteloru de ordine: In tóte dilele a invitatu la més'a imperiale oficirimea superiore. In fiacare diminétia comunica chefului de statu-maioru generale, cate o consemnare de invitatiune, din care acest'a asterna cate o copia la fiacare divisiune interesata in cestiune. La $5^1/_2$, chefulu de statu-maioru generale introducea pre invitati in gradin'a situata inaintea pavilonului imperiale, unde era representata M. S. de catra generalulu de divisiune. Imperatoriulu merga dela unulu la altulu, vorbindu la fiacare cate ceva!

Éta ocasiune de favori obtienute si si reparatiuni accordate. . . Cealalta parte din di o petrecea imperatoriulu in cabinetulu seu de ocupatiune; pre candu principele imperiale se juca de a pil'a cu amicii sei sub paz'a Exc. S. a generalului guvernoru. Prim'a seria de trupe a parasitu campulu castreloru in 30 Iuniu. In 1-a Iuliu are se intre a 2-a seria, campulu de manevra, pentru acésta seria se va deschide in 15 Iuliu. Starea sanitaria in castre este escelinte. Moral'a de asemene nu este mai pucinu buna! Altadata nu trecea nópte fara se fia marcata in analele castrense de cate unu incidentu singularin! — Inca ceva in asta privintia: In diu'a sosirei imperatorului in campulu dela Chalons, debarcara in Chalons trei oficiri prusieni, cari asistara in diu'a urmatória la manevrele destinate pentru aceea di. . . Credu, ca ori cine pote ghici intentiunea sumetiloru prusieni. . . In adeveru, ca acelu domnu de Bismark, este unu omu minunatu. . . Cine nu crede repórte-se la tragic'a Sadova. Dar' planulu celoru trei oficiri nu li se sfeti; ca-ci sér'a pre candu intrasera la otelu in sal'a de mancare se delasasera in petrecere cu ospetii presenti si se pomenira cu unu capitanu de gendarmi, cari ii soma in puterea unui ordinu, se aiba placerea se intre fiacare in odai'a sa! Ast'a procedura a fostu de ajunsu, cá se faca se li se tine gavaleriloru teutoni sangele in capu, indignansuia pana la resistintia! Vediendu inse, ca nu i gluma, parasindu sal'a de mancare, in locu se apuce pre trepte, o luara catra campulu castreloru, unde ajungundu la cortelulu imperiale in locu de audientia imperiale, maresialulu Bazaine le comunica totu acelasi ordinu, cu adausulu, cá se-si iè catrafusele din Chalons inainte de 8 óre de séra. O sermani boiereasi prusieni! Ce era de facutu alta, decatu se urmeze. Astfeliu tractati, se intórsera infuriati, — firesce de rusine — la Parisu, unde se plansera la ambasad'a prusiana, care firesce numai decatu a cerutu instructiunile necesarie dela domnulu de Bismark. Incidentulu n'a facutu mare sfara, ca-ce in 30 Iuniu a sositu dela Berlinu o depesia, alu carei cuprinsu e: „Guvernulu francesu a datu ministrului prusianu esplicatiuni asupra afaceroi oficiriloru prusieni, espulsi din campulu dela Chalons!? Voi la tout. . . .

In 28 Iuniu s'a deschisu sesiunea straordinaria a noului corpu legislativu. Acestu corpu legislativu, in comparatiune cu celea ce i au procesu dela 2 Decembre incóce, se deosebesce cá ceriulu, de pamentu. Totalulu sufragiului numera 8,000.000. Din acestu numeru opositiunea (nuantiele: democrate si orleanista) a capetatu 3,500.000. Abstragendu unu numeru mai considerabilu de unu milionu de alegatori (functionari), pentru cari votarea in unu modu séu in altulu este o costiune vitale, adeverat'a maioritate de voturi, depusa in urna in cunoscintia de causa, apartiene opositiunei democrato-liberale. In aceste momente Franci'a intréga are ochii atintiti asupra noului corpu legislativu, care amesuratu nóuei sale plamadeli, autoriséza pre ori care bunu cetatianu, cá se caute a-si da ratiunea asupra dispusetiuniloru fiitóre ale sale pre de o parte, éra pre de alta parte asupra probabilei sale atitudeni in dificilele cestiuni, ce li se potu presenta, catu de curendu — in viitoriu. Ore numai ochii Franciei suntu atintiti asupra nouei camere, dela care aterna realisarea dorintieloru sale?

Eu credu, ca nu exagerezu permitiendu-mi anuntiarea parerii, ca ochii Europei intregi, astadi mai multu, cá ori candu, suntu atintiti asupra Parisului si a camerei sale!

Veti dice la rondulu dvóstre: Dar' guvernulu actualu ce face séu mai bine ce va face, vis-à-vis de noulu corpu legislativu? Ce va face inca nu se póte sci, dar' óricine póte afirma, ca dilele de viétia ei suntu numerate. — Déca se va pune cineva se resoneze asupra situatiunei actuale dimpreuna cu guvernementalele: „Le Public“ si „La Patrie“ nu póte ajunge decatu la conclusiunea: ca guvernulu, alu caruia sufletu este d. Rouher, va cauta tóta posibilitatea, cá se nu faca nimica si cá in acést'a inertia a s'a se se ascunda dupre spatele corpului legislativu. De altmintrea totu acestea diurnale, dicu, ca sesiunea actuale trebuie se fia o sesiune, unde politic'a nu va avé nici o intrare; o sesiune, in care deputatiiloru nu le va fi permisu nici chiaru se interpeleze pre guvernu asupra misteriósei origini a turburariloru de daunadi din Parisu. In fine, dicu, ca uniculu obiectu, cu esclusivitate de orice altele, va fi numai si numai verificatiunea mandateloru.

Diurnalele democrate sustienu contrariulu. „L'Avenir National“ dice in revist'a sa interna din 1-a Iuliu: Déca guvernulu este decisu, ca in locu se dé elu impulsiunea sa maioritatii camerei, se primésca din contra lini'a sa de conduita pre viitoriu dela maioritate, atunci cum -si va puté manifesta corpulu legislativu tendintiele sale, déca ministrii ei denéga dreptulu de a le adresa interpelatiuni atatu asupra politicei interne, catu si a celei externe! Ce valóre trebuie se se dé acestoru asertiuni, nu se póte inca sci, de órece camer'a este impartita inca in sectiuni pentru examinarea mandateloru. Pana acum se afla vreo 50 de mandate, ce voru fi seriosu contestate. Unii din stang'a voru se conteste chiaru mandatulu dlui Schneider, presiedintele atatu alu fóstei catu si alu actualei camere! Membrii stangei centrale au redigeatu deja o interpelatiune, ce voru asterne-o ministriloru indata, dupace se va constitui camer'a. Cuprinsulu acestei interpelatiuni este urmatoriulu: „Noi dorimu a interpela pre guvernu asupra necesitatii, de a lasa tiér'a se participeze intr'unu modu mai eficace si completu la directiunea afaceriloru publice!“ Acésta interpelatiune va fi subscrisa de mai bine de 100 deputati.

Deputatii Parisului (Pelleton, Jules Simon, Bancel, Gambetta (homo novus), Garnier-Pagès, Thiers, Picard, Jules Favre si Jules Terry) voru asterne de asemene o interpelatiune guvernului asupra originei turburariloru din Parisu si St. Etienne si Bordeaux. Se va indura dlu Rouher se primésca a respunde séu nu la aceste interpelatiuni se va vedé. — Dar' lucrulu e de mare importantia. —

Mai nainte de a fini, credu, ca mi veti permite a ve comunica ceva despre negotiatiunile de decompunerea conflictului — franco-belgianu. Acestu incidentu atatu de neinsemnatu, pare astadi totu asia de periculosu pentru pacea Europei, ca si conflictulu greco-turque si guvernulu Golescu-Brateanu? In Vien'a celu pucinu se vede a fi privitu, cá atare!

Totulu **cc** preocupa aici (Vieu'a), pre ómenii dela carma, este de a vedé decompusu odata acestu incidentu. O depesia, adresata in 30 Iuniu de ambasadorulu belgianu dela Londonu, la Bruxelles, informá cabinetulu regelui Leopoldu, despre dorinti'a guvernului anglo-saxonu, de a vedé in fine negotiatiunile franco-belgiane finite. Consiliile guvernului englesu date celui dela Bruxelles ar' fi, ca Belgiulu se primésca conditiunile formulate de Franci'a. —

Cu tóte ca acésta informatiune trebuie primita sub tóta reserv'a, totusi este incontestabile, ca guvernulu Gladstone doresce o solutiune pacifica a acestei cestiuni. Inse nu este totu asia de contestabile depesi'a cancelariului dela Vien'a d. de Beust, catra ambasadorulu nemtiescu d. de Wimpfen la Berlinu, in care se pronuncia asupra subiectului'a acestui diferendu in unu modu fórte caracteristicu. In acésta depesia analisata de „Corespondintele de Hamburg“. D. de Beust se aréta fórte simpaticu politicei francese; aprobéza pretensiunile francese, blamandu resistentia belgiana; d. de Beust este de opiniune, ca independinti'a belgiana prin cestiunea unuia din drumurile sale de feru, unei companii francese, nu ar' fi de locu angageata! Déca este de crediutu analisá depesiei sale indicata mai susu: D. de Beust, ar' fi adausu, ca o uniune mai intima intre Belgiu si Franci'a n'ar fi in nici unu casu spre detrimentulu independintiei belgiane! Pentru cá se-si justifice acésta asertiune, ar' fi pomenitu, ca la incepututu Zollverein-ului nemtiescu, se escasera totu nisce aprehensiuni analoge si ca evenimentele n'au justificatu de locu aceste temeri. Ce se insemne politic'a acésta inalta? —

La acestea diurnalulu „Le Siècle“, din 1-a Iuliu face urmatóriele reflexiuni: „Acestu limbagiu alu d. de Beust, déca nu va fi desmintitu, ni se pare a confirma sgomótele cele atatu de acreditate de catuva timpu, despre sujetulu unei intielegeri cordiale intre Vien'a si Parisu, in casu de niscariva eventualitati grave! — Noi nu vomu intardia, de a cunósce cu exactitate valórea acestoru informatiuni, si de a ne convinge déca interventiunea Austriei in cestiunea franco-belgiana a avutu unu caracteru atatu de accentuatu. Este unu ce mai multu decatu probabilu, ca mai multi membrii diu stanga, voru interpela pre guvernu asupra acestei cestiuni, in una din cele mai apróape siedintie ale corpului legislativu. Noi dorimu, cá acésta interpelatiune se fia primita si cá opositiunea se obtiena dela guvernu explicatiuni categorice nu numai asupra acestui punctu, ci asupra intregei nóstre politice externe, in care romanii inca se voru subintielege!— . . . E. —

Alta scena impunatória mai cetimu din tabera de Chalons, care ori cum, dar' sufla in trompet'a resbelica.

Maresialulu Bazaine, adunandu fara arme in uniforma de campania tóta ostasimea din tabera la liturgia, indata dupa finitulu ei, merse cu generalii in midiuloculu ostasiloru si tienú catra comandantii o cuventare cu totulu ostasiésca cá unu adieu la desfacerea taberei. Multiami oficieriloru pentru tienut'a loru, asecurandui, ca s'ar afla fericitu sub ori ce impregiurari in fruntea acestoru ostasi. Apoi in numele ministrului de resbelu m. Niel le descoperi ca, de va cere necesitatea, armat'a e pregatita a deschide campani'a si corpurile suntu armate, deplinu adjustate si la celu d'antaiu mandatu potu incepe resbelulu; oficirii se-si aiba ladiele de campania si cavaleri'a numerulu de cai cerutu de regulamentulu ostasescu; totu insulu se ste gat'a pe totu momentulu; aceste ordinatiuni se nu se explice cá semne ale unui resbelu apropiatu, fiinduca starea acésta, gata de pornire, pentru viitoriu si pentru totudéun'a va fi starea normala a armatei francese; mai adauge, ca divisiunile suntu organisate, ca ordinea de mersu (Marschroute) e pregatita si se afla in manele respectiviloru oficiri, ca din mandatele impartasite de vreo catuva timpu spre a pune ostasimea in staré de a puté porni in casu de necesitate nu trebuie se se traga consecintia nici puneri pe ganduri. — Aceste cuvinte le adeveréza si „Patrie“ descoperindu, ca s'au disu din mandatulu ministeriului si ca aceste dóue serii de ostasime din taber'a de Chalons sub gen. maresialu Bazaine si Burbaki suntu menite a forma primele corpuri ale unei armate deplinu pregatite pentru bataia, si in casu de o campania se voru aduna la punctulu defiptu si voru porni, fara cá se se modifice pusetiunea loru, a acestoru corpuri, sub nici o impregiurare. — Este vorbe adresate la ordinulu min. de resbelu Niel catra oficiri voru fi asemenea impartasite la chefii tuturoru divisiuniloru si oficiriloru din tóta Franci'a. — Acésta cuventare tienuta in 27 Iuniu anuncia importanti'a si multu campanitóri'a pusetiune, cumca imp. Napoleonu are numai catu a subscrie una ordine de mersu spre a pune in miscare in 24 óre una armata de 800.000 fetiori, afara de gard'a mobila. O organisatiune acésta inficosiatu impunatória. — Combinandu apoi vorbele m. Bazaine cu cuvintele imperatului ce lean tienutu adaunadi totu in taber'a dela Chalons, apoi se vede, ca generalii cu chefulu se afla totu in acelesi tóne si momente de resolutiune. Celu mai deaprópe venitoriu va desnoda nodulu gordianu alu pacei celei inarmate pana in crestetu, ca-ce altfeliu de ce atatea pregatiri si armari in tóte statele spre ruin'a loru, cá cum scopulu statelor celu mai deaprópe si mai fundamentalu ar' fi macelari'a si injugarea deaprópelui, ér' nu fericirea si inlesnirea lui si a popóreloru cá se prosperezе, inlesnindulise midiulócele si conditiunile vietii. Ne aflamu dar' in ajunulu unoru mari evenimente si cei destepti, provediuti cu pavezu si cu arm'a vietii, vii voru remané, ér' tereitorii teriti voru deveni; ca dreptulu si glori'a vietii se castiga prin lupta cerbicósa si neindoiosita, dár' nu prin apucaturi de argati proditori. —

Mai nou. Min. Cogalniceanu trecundu prin Pest'a, Vien'a, Carlsbad, merge la Ems, unde merge si regele Prusiei si de acolo la Parisu. —

In diet'a din Pest'a respunse min. Wenkheim Interpelatiunii lui Dr. Hodosiu, ca literatii romani A. Urechia si Hajdeu nu fura aprobati cá membri asociatiunei pentru programele loru politice. —

Invitare la prenumeratiune pentru

„GAZET'A TRANSILVANIEI“

pe semestrulu alu doilea.

Pretiulu pe unu semestru e 5 fl. v. a.
„ „ patrariu de anu 3 fl.; in locu cu portulu postalu mai pucinu, cu portarea pe acasa 5 fl. m. a.

Pentru Romani'a pe anu 30 lei noi (12 fl. m. a.) pe semestru 15 lei, pe patrariu 8 lei noi.

Dela 1864 incóce natiunea nu si a aratatu vói'a faptica pentru edarea si a „Fóiei“ pentru minte etc. Servimu cu totii numai binelui comunu alu natiunei prin sustienerea acestui diurnalu nedespartitu cu sórtea de ea. —

On. Domni prenumeranti se binevoiésca a-si tramite titlulu scrisu distinctu, pentru publicare, care va urmá indata la inceputulu semestrului pentru anulu intregu deodata, cu computulu in favórea fondului pentru academi'a de drepturi si latirea cunoscintieloru agronomice, aflatoriu sub administratiunea „Asociatiunei romane“ etc. din Sibiiu. Se punemu umerulu cu totii la acésta manifestare; déca ne simtimu neaparat'a necesitate de a trai fara a fi multiumiti cu vegetarea lipsita de considerare, cuvenita maturitatii, care -si implinesce defectele cu orce sacrificiu.

Toti fidelii cetitori ai Gazetei suntu rugati a grabi cu re'nnoirea prenumeratiunei, indemnandu in giuru la atatu sacrificiu! rescumperatu. —

Tóta stima'a inteligintia romana e rogata a -si conferi tributulu datoriu binelui si luminarei natiunei prin fetulu ingenialeloru si indemnulu loru. Cu deosebire suntu rugati domnii vechi si noi amici, corespondenti a continua cu exemplari'a ddsale bunavoientia si conlucrare spre scopulu comunu.

Se ne manifestamu cu seriositate simtiulu si pronitatea de a sacrifica unde ne core stim'a si maturitatea nationale, care fara acéste institute nu e documentata! — Venitulu curatu alu Gazetei se va alatura la fondulu academiei de drepturi. Se ne conferimu cu totii celu pucinu pe unu semestru filerilu pentru salvarea considerarei nationale, care striga cu voce stentorica: fara academia romana de drepturi etc. — remanu privita cá unu paria! — Se voimu si vomu poté; se demustramu, ca ne cunóscemu necesitatile imperative, si vomu afla si adoratori. —

Din finitulu sem. I se afla exemplarie destule.

Nr. 62—1869. 2—3

Publicatiune.

Dela subscrisulu notariu publicu regescu, cá comisariu tribunalicu se aduce la conoscintia publica, cumca in urmarea aplecidarei incitului magistratu urbanu si districtuale alu Brasiovului cá tribunalu, cu datulu 26 Iuniu 1869 Nr. 3339/civ., se va vinde pe calea licitatiunei din mana libera la celu ce va da mai multu casa din suburbiulu de susu (Scheiu) sub Nr. protocolului fonduariu 1779, care apartiene de cei remasi dupa Petru si Paraschiv'a Ardeleanu. Spre scopulu acesta se defigu doi termini si anumitu terminulu primu pe 17 si terminulu alu doilea pe 24 Iuliu totudéun'a la 9 óre inainte de prandiu, in facia locului, unde se afla casa licitanda, in suburbiulu de susu.

Doritorii de a o cumpara se invita prin acésta cu acelu adausu, ca casa se va striga cu sum'a pretiuirei de 360 fl. si numai preste pretiulu acesta se va ajudeca celui ce va da mai multu; mai incolo, cumca fiecare licitatoriu are se depuna 10% din sum'a pretiuirei, cá vadium, in unu'a comisariului judecatorescu; si in fine, ca cumparatoriulu are se depuna banii cumparatórei in restempu de patru septemani, dupa ce va urmá adausulu la judecatoria, si are á primi dupa indrumarea judecatoriului sarcinele ce tienu de casa.

Celelalte conditiuni de licitatiune se potu vedé de adi incolo, pe tóta diu'a, sub órele oficiului, in cancelari'a notariului regiu publicu Carolu Conrad.

Brasiovu in 3 Iuliu 1869.

Pentru domnulu Carolu Conrad notariu publicu cá comisariu judecatorescu:

Notariulu regiu publicu
Dr. Franciscu Linz.

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.